

'Illegale kap Indonesië stopt niet'

Trouw, 21 november 2013

Gert Jan Rohmens

Milieudefensie roept Nederlandse banken op financiering plantages te staken .

Twee van 's werelds grootste palmolie distributeurs betrekken hun grondstof deels uit illegale bron, het Indonesische plantagebedrijf Bumitama Agri. Volgens Milieudefensie, dat hierover vandaag een rapport publiceert, maakt Bumitama Agri zich schuldig aan landroof en illegale houtkap.

De milieuorganisatie stelt dat een aantal Nederlandse banken en pensioenfondsen hiervoor medeverantwoordelijk zijn door directe of indirecte investeringen.

Milieudefensie heeft met internationale partners onderzoek gedaan naar Bumitama Agri, dat onder meer palmolieplantages exploiteert in Kalimantan, op het eiland Borneo. In het rapport berekent Milieudefensie dat het bedrijf zich tussen 2004 en 2013 zeker 7300 hectare land illegaal heeft toegeëigend.

Twee plantages van Bumitama werden in april extra onder de loep genomen door satellietfoto's te nemen. Daaruit bleek al dat die uitgebreid waren buiten hun concessiegebieden. Toen een lokale partner van Milieudefensie hierover een klacht indiende bij de RSPO, de internationale club van palmolieproducenten en andere belanghebbenden in de branche, beloofde het bedrijf de kap te staken.

Uit nieuwe satellietfoto's blijkt dat het bedrijf toch is doorgegaan met de kap van nog eens honderden hectares regenwoud. Beide plantages liggen vlakbij natuurreservaten waar onder meer beschermde orang-oetans leven.

Uit eerder onderzoek bleek al dat een aantal Nederlandse banken en pensioenfondsen, waarvan de meeste duurzaamheidsrichtlijnen hebben, aandeelhouder zijn van twee grote distributeurs die hun palmvruchten betrekken van Bumitama Agri; de Wilmar Group uit Singapore en IOI Corporation uit Maleisië. Onder meer ING, Aegon en de pensioenfondsen ABP en Zorg en Welzijn bezitten voor miljoenen euro's aandelen in beide bedrijven. Wilmar kreeg van Rabobank en ABN Amro leningen van respectievelijk 222 en 37 miljoen euro, en Rabobank verstrekke Bumitama een lening van 47 miljoen.

Milieudefensie heeft deze Nederlandse investeerders gevraagd Bumitama en zijn zakenpartners te bewegen om de illegale kap van regenwoud te staken, onder druk van het intrekken van hun investering. De meeste investeerders stellen 'in gesprek te zijn' met de betrokken palmoliebedrijven, zonder details te geven. ING voelt zich niet verantwoordelijk, omdat het niet in de onderzochte plantages investeert.

Piet Klop, adviseur Verantwoord Beleggen van de ook in het rapport genoemde pensioenuitvoerder PGGM, zegt dat PGGM al twee jaar met genoemde bedrijven in gesprek is. "Met als resultaat dat zowel Wilmar als IOI op de meeste van hun eigen plantages palmolie verbouwen volgens internationaal aanvaarde duurzaamheidsnormen. PGGM blijft Wilmar en IOI aanspreken, ook op Bumitama."

Milieudefensie gelooft niet in Ronde Tafel

Milieudefensie pleit ervoor dat de vergunningen van bedrijven die zich schuldig maken aan illegale houtkap en landroof worden ingetrokken, en dat het land wordt teruggegeven aan de bevolking.

Palmolie is een belangrijke grondstof voor zeep, cosmetica, voedingsmiddelen en biobrandstof. Door de wereldwijd stijgende vraag naar palmolie wordt al jaren veel regenwoud gekapt om plaats te maken voor plantages, vaak illegaal, met name in grote productielanden als Maleisië en Indonesië.

In de zogeheten Ronde Tafel over Duurzame Palmolie (RSPO), opgericht in 2004, overleggen producenten en belanghebbenden in de sector, waaronder milieuorganisaties, over richtlijnen, onder meer voor de houtkap. Maar volgens Milieudefensie dient de organisatie, die op basis van vrijwilligheid opereert, vooral de belangen van de palmolieproducenten en houden zij zich regelmatig niet aan de binnen de RSPO gemaakte afspraken.